

DANSK ERHVERV
BØRSEN
DK-1217 KØBENHAVN K
WWW.DANSKERHVERV.DK

T. +45 3374 6000
F. +45 3374 6080
-
INFO@DANSKERHVERV.DK

Digitaliseringsstyrelsen
Att.: Specialkonsulent Marie Wessel
mwess@digst.dk

6. januar 2014

Høringssvar vedr. forslag til lov om ændring af lov om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer

Dansk Erhverv støtter lovforslaget, som udvider og skærper de nuværende regler om videreanvendelse af data fra offentlige myndigheder. Dansk Erhverv stiller sig dog kritisk over for de foreslåede gebyrbestemmelser.

Generelle bemærkninger

En liberal, åben og ensartet praksis med at stille data til rådighed for virksomheder, organisationer og borgere er en vigtig opgave for en tidssvarende offentlig sektor.

Dansk Erhverv ser det som helt afgørende at nedbringe barriere for videreanvendelse af data fra offentlige myndigheder til såvel kommercielle som ikke-kommercielle formål, hvilket lovforslaget bidrager til. Det er positivt, at lovens anvendelsesområde udvides til også at omfatte biblioteker, museer og arkiver.

Udfordringerne med videreanvendelse af data begrænser sig ikke til jura og økonomi, men er i høj grad også et spørgsmål om praksis i de enkelte myndigheder. Her kan der i dag være stor forskel på, hvordan de enkelte myndigheder i praksis reagerer på henvendelser om udlevering af data. Heri ligger en væsentlig formidlingsopgave for Digitaliseringsstyrelsen over for andre myndigheder – om forpligtelserne ift. den reviderede PSI-lov specifikt, såvel som regeringens generelle linje på området (grunddataprogrammet, Open Government Partnership m.v).

Specifikke bemærkninger

§3.2. om offentlig-private partnerskaber for digitalisering af kulturelt materiale: Dansk Erhverv støtter, at der kan indgås offentlig-private partnerskaber om digitalisering af kulturelt materiale. Sådanne partnerskaber kan være en forudsætning for den tilsigtede digitalisering, udbredelse og anvendelse, lige som brug af tidsbegrænsede eneretsaftaler kan være et fremmede redskab.

§3.3 om præcisering af formater: Dansk Erhverv finder det positivt, at lovforslaget understreger nødvendigheden af, at data bliver gjort tilgængelige i åbne, maskinlæsbare formater (som også it-systemer kan læse) - og at der eksempelvis ikke blot er tale om simpelt indscannet materiale (som kun mennesker kan læse). Netop den maskinlæsbare adgang er forudsætningen for en reel udnyttelse af digitale ressourcer i alt fra små mobil-apps til big data.

§3.4 om gebyrregler: Dansk Erhverv finder det afgørende at begrænse brugen af gebyrer mest muligt, og at eventuelle gebyrer holdes så lave som mulige. Dansk Erhverv er enig i, at eventuelle gebyrer skal beregnes ud fra "objektive, gennemsigtige og kontrollerbare kriterier". Dansk Erhverv stiller sig i den sammenhæng skeptisk over for den del af de foreslåede undtagelsesbestemmelser, hvor myndigheder i nogle tilfælde skal kunne "opkræve gebyrer udover de marginale omkostninger for ikke at hindre deres normale funktion". Dels fordi Dansk Erhverv netop opfatter deling af data som en vigtig del af myndighedernes "normale funktion". Dels fordi den foreslåede undtagelsesbestemmelse er uklar og vækker bekymring for, at man her introducerer en "kattelem", der i praksis indebærer flere og højere gebyrer, at færre data stilles til rådighed – og at det reviderede PSI-direktiv således i praksis får mindre effekt end tilsigtet.

§3.8 om datakatalog: Dansk Erhverv noterer sig, at Finansministeriet kan "fastsætte regler om anvendelse af et datakatalog over offentlige myndigheders dokumenter og datasamlinger". Dansk Erhverv mener, at et sådant eventuelt katalog skal udvikles i dialog og samarbejde med private aktører.

Med venlig hilsen

Janus Sandsgaard
Chefkonsulent
jsa@danskerhverv.dk

DANSKE MEDIER

Pressens Hus
Skindergade 7
DK-1159 København K

Telefon 3397 4000
Telefax 3314 2325

info@danskemedier.dk
www.danskemedier.dk

Digitaliseringsstyrelsen
Specialkonsulent Marie Wessel
Landgreven 4
Postboks 2193
1017 København K

[Sendt pr. email til mwess@digst.dk](mailto:mwess@digst.dk)

6. januar 2014

Høringssvar vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af lov om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer

Danske Medier har med tak modtaget Digitaliseringsstyrelsens anmodning om kommentarer til styrelsens høring vedrørende det ovenfor nævnte lovforslag.

Danske Medier konstaterer, at lovudkastet har til formål at sikre implementering af dele af EU's direktiv 2013/37. I direktivets præambel fremhæves blandt andet det værdifulde i åbne datapolitikker, som tilskynder til bred adgang til og videreanvendelse af den offentlige sektors informationer, hvilket kan bidrage til udviklingen af nye innovative tjenesteydelser.

Foreningen bifalder denne tilgang til offentlige data og konstaterer med tilfredshed, at der med lovudkastet lægges op til en udvidelse af anvendelsesområdet for lov om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer (PSI-loven), der fremover også vil omfatte biblioteker, herunder universitetsbiblioteker, museer og arkiver.

Danske Medier lægger i den forbindelse afgørende vægt på, at videreanvendelse dog kun kan ske, hvor de pågældende kulturinstitutioner "besidder en immaterial rettighed", jf. lovudkastets § 2, stk. 3, og ikke når materialet er omfattet af tredjemandsrettigheder, jf. også de almindelige bemærkninger til lovforslaget punkt 2 og 3.1. Ophavsretsloven fastsætter rammerne for udnyttelse af mediernes ophavsretligt beskyttede indhold, og PSI-loven må selvsagt ikke føre til, at indholdet udnyttes i videre omfang i strid med mediernes interesser.

Danske Medier bifalder lovudkastets tilpasning af sagsbehandlingsfristerne i § 4, stk. 5 og 6, til den nye offentlighedslovs frister og indførelsen af krav om klagevejledning i § 6 a. Foreningen stiller sig også positivt overfor forslaget til ny § 11, stk. 3, om udarbejdelse af et datakatalog over offentlige myndigheders dokumenter og datasamlinger, som i højere grad vil facilitere anvendelsen af offentlige data.

På et enkelt punkt finder Danske Medier imidlertid, at lovudkastet med fordel kan skærpes, nemlig ved at indføre en reel forpligtelse for offentlige myndigheder til at tillade genbrug af offentlige dokumenter og data, hvor der ikke juridisk er noget til hinder herfor. Dette vil kunne medføre endnu større værdi af PSI-loven end den foreslåede § 4, stk. 1, som bestemmer, at offentlige myndigheder af egen drift *kan* stille dokumenter og datasamlinger til rådighed, og stk. 2, som bestemmer, at materiale kan stilles til rådighed *efter anmodning*.

Danske Medier står naturligvis til rådighed, såfremt ovenstående bemærkninger giver anledning til spørgsmål. Henvendelse herom kan rettes til chefjurist Holger Rosendal på telefon 3397 4000 eller email hrd@danskemedier.dk.

Med venlig hilsen
Danske Medier

Christian Kierkegaard
Journalistisk direktør

Digitaliseringsstyrelsen
Att. Bine Larsen
Landgreven 4
1017 København K

Fiolstræde 44, 1. th.
1171 København K
Tlf. 33 36 98 05
Fax 33 36 98 26
www.dkuni.dk

8. januar 2014
J.nr. 2012-5202-14
NB
Dir. tlf. 33 36 98 09
nb@dkuni.dk

Emne: Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer (PSI-loven)

Danske Universiteter takker for ovennævnte, som er modtaget i høring fra Digitaliseringsstyrelsen den 3. december 2013.

Udkastet har været sendt i høring hos universiteterne, og der er modtaget vedlagte høringssvar fra Københavns Universitet, Aarhus Universitet og Aalborg Universitet. Endvidere har Syddansk Universitet og IT-Universitetet meddelt, at de ikke har bemærkninger til loven.

Danske Universiteter henviser til de vedlagte høringssvar men vil gerne fremhæve det positive i, at universiteterne bliver omfattet af loven. Danske Universiteter finder det dog betimeligt at påpege, at udformningen af ét samlet overblik over de tilgængelige ressourcer vil påføre universiteterne og deres biblioteker en administrativ opgave, som det er uklart, om de kan finansiere via eksempelvis gebyrer.

Danske Universiteter skal derfor opfordre til, at man udelader kravet om, at der skal udformes ét samlet overblik over de ressourcer, der stilles til rådighed.

Med venlig hilsen

Jens Oddershede

AALBORG UNIVERSITET

Ledelsessekretariatet
Fredrik Bajers Vej 5
Postboks 159
9100 Aalborg

Sagsbehandler:
Bettina Thomsen
Telefon: 9940 9728
Email: bt@adm.aau.dk

Dato: 20-12-2013
Sagsnr.: 2013-080-00377

Danske Universiteter
Fiolstræde 44, 1. th.
1171 København K

Vedr. høring over lov om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer

Danske Universiteter har den 3. december fremsendt Digitaliseringsstyrelsens udkast til forslag til lov om ændring af lov om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer (PSI-loven).

Aalborg Universitet kan overordnet set tilslutte sig lovforslagets målsætninger om at udvide PSI (Public Sector Information)-lovens anvendelsesområde til også at omfatte biblioteker, herunder universitetsbiblioteker, museer og arkiver samt hjemle mulighed for særlige gebyrregler og eneretsregler for biblioteker, herunder universitetsbiblioteker, museer og arkiver.

Aalborg universitet har derudover følgende mere konkrete bemærkninger:

Universitetsbibliotekernes immaterielle rettigheder

Lovforslaget foreslår indføjet som ny § 2, stk. 3: "For biblioteker, herunder universitetsbiblioteker, museer og arkiver omfatter loven alene videreanvendelse af dokumenter og datasamlinger, hvortil biblioteker, herunder universitetsbiblioteker, museer og arkiver besidder en immateriel rettighed".

Opmærksomheden henledes på, at der ikke foreligger en beskrivelse af de immaterielle rettigheder, universitetsbibliotekerne besidder; herunder savnes en afgrænsning til de immaterielle rettigheder, der tilfalder universitetet og dets forskere mv.

Kommercialisering af universitetsbibliotekernes immaterielle rettigheder

Udvidelsen af anvendelsesområdet for den nugældende § 2 begrundes med, at samlinger, hvortil biblioteker, herunder universitetsbiblioteker, museer og arkiver har immaterielle rettigheder, i stigende grad er og vil være værdifuldt råmateriale for videreanvendelse i mange produkter, herunder mobile applikationer.

Det fremgår af bemærkningerne under punkt 3.1.3 Lovforslagets indhold, at § 2, stk. 3, indebærer, at dokumenter og datasamlinger som biblioteker, herunder universitetsbiblioteker, museer og arkiver har en immateriel rettighed til, kan videreanvendes til kommercielle og ikke-kommercielle formål i overensstemmelse med lovens øvrige bemærkninger.

Lovforslagets gennemførelse medfører behov for udvikling af forretningsmodeller, der sikrer, at juridiske rettigheder, herunder persondataretlige og immaterielle rettigheder, der tilfalder universitetet og dets forskere m.v. respekteres ved lovforslagets gennemførelse.

Data mining og Open Data

Det er primært ophavsretten og persondataretten, der hidtil har været fokus på, og begge retsområder forgrener sig ud i en lang række delproblemstillinger, der ud over national lovgivning også skal ses i relation til EU og international lovgivning. Men også it-ret og it-sikkerhedsaspekter er centrale at inddrage i den juridiske kortlægning. Disse to områder dækker de retlige rammer for open data og data mining, Aalborg Universitet skal i den forbindelse henlede opmærksomheden på, at der fortsat mangler retlig definition af begreberne og af de retlige forhold, der regulerer adgang til og benyttelse af data.

Administrative konsekvenser for biblioteker, herunder universitetsbiblioteker, museer og arkiver i forbindelse med behandlinger af anmodninger om videreanvendelse

Aalborg Universitet noterer, at Digitaliseringsstyrelsen er opmærksom på, at lovforslaget har administrative konsekvenser for biblioteker, herunder universitetsbiblioteker, museer og arkiver i forbindelse med behandlinger af anmodninger om videreanvendelse.

Allerede udviklingen af det digitale bibliotek, men også digitaliseringen helt generelt indeholder en række juridiske reguleringer med en kompleksitet, der for mange kan være ganske vanskelig at overskue og håndtere - med risiko for utilsigtet overtrædelse af lovgivning og aftaler og heraf følgende negative konsekvenser. Lovforslaget øger væsentligt behovet for effektiv og juridisk korrekt sagsbehandling af anmodninger om udvidet aktindsigt på biblioteker, herunder universitetsbiblioteker, museer og arkiver.

Rettigheder til databaser

De juridiske rettigheder til data og informationer, der hidrører fra universitetsforskning og -undervisning, og som stilles til rådighed via Open Data-politikken, er uafklarede i relation til opfyldelsen af PSI II-direktivet og lovforslagets formål. Data, som universitetet og forskere stiller til rådighed gennem Open Data-politikker, er ikke omfattet af ophavsrettens værksbeskyttelse. Databaser og databaser, der genereres som led i anmodninger om udvidet aktindsigt, kan være beskyttet efter ophavsretslovens katalogregel (databasedirektivet).

Det bør afklares, i hvilket omfang universitetet eller universitetsbibliotekerne ejer rettighederne til databaserne. I det omfang universiteterne ejer rettighederne til databaserne, vil databaserne falde ind under PSI-direktivet, når universiteterne indføres i direktivet, således som det er EU-Kommissionens udtrykte hensigt.

Aalborg Universitet skal derfor henlede opmærksomheden på de alvorlige interessekonflikter, der kan forventes at opstå, dels mellem forskere, som måske ikke er interesseret i, at deres konkurrenter på andre universiteter udnytter deres data, dels mellem universiteter, der også konkurrerer, og universiteterne og kommercielle forskningsbaserede virksomheder, f.eks. medicinalindustrien. Databaserne er jo resultat af store investeringer, og lovforslagets gebyrregler åbner med den udvidede aktindsigt mulighed for, at konkurrenterne kan få data til "marginal-omkostningerne".

Henset til konkurrenceudsættelsen af europæiske såvel som nationale forskningsmidler kan det blive et alvorligt problem i forskningsmiljøerne og forskerne indbyrdes.

Der er behov for en grundig beskrivelse af problematikken med afvejning af de modsatrettede hensyn forud for formuleringen af en løsningsmodel.

Chefkonsulent Nikolaj Burmeister
Danske Universiteter

Vedr. Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer

Med mail af 3. december 2013 har Københavns Universitet (KU) modtaget ovenstående lovforslag til kommentering fra Danske Universiteter. Frist var den 27. december men pga. ferie m.v. fremsendes bemærkninger først nu. Det skal universitetet beklage.

KU skal bemærke fsva. angår de administrative opgaver som pålægges universitetet i medfør af forslaget, at der umiddelbart kan være tale om et reelt administrativt merarbejde.

Hvorvidt denne administrative byrde kan omsættes til udgifter der kan dækkes via gebyrer i medfør af loven er pt. uklart, og under alle omstændigheder vil administrationsopgaven med at udarbejde ét samlet overblik over ressourcer der stilles til rådighed for videreanvendelse ikke i sig selv være værdiskabende for samfundet, hvorfor det med rimelighed kunne udelades af lovforslaget.

Alternativt at § 8 gøres så operativt, at der i forbindelse med at stille informationer til rådighed for videreanvendelse kan opkræves gebyrer for det arbejde der medgår til at forberede/ekspedere materialer samt til dækning af de administrative meromkostninger.

Med venlig hilsen

Torben Rytter
Gruppenleder

7. JANUAR 2013

REKTORSEKRETARIATET

NØRREGADE 10
POSTBOKS 1277
1017 KØBENHAVN K

TLF 35 32 26 26
DIR 35 32 38 83
FAX 35 32 26 28

TRK@adm.ku.dk
www.ku.dk

Danske Universiteter
Nikolaj Burmeister

Vedr. Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer

Kære Nikolaj Burmeister

AU Library har modtaget henvendelse om høring af Forslag til lov om ændring af lov om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer (udvidelse af anvendelsesområdet mv.) den 2. januar 2014 og fremsender hermed vore bemærkninger.

Vi beklager det sene svar.

Generelle bemærkninger

AU Library finder det grundlæggende positivt, at lov om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer udvides til også at omfatte universitetsbiblioteksområdet. Det er vores opfattelse, at denne udvidelse af lovens område understøtter den generelle videnuvekslingsopgave mellem universiteterne og omverdenen, som universitetsbibliotekerne er en del af.

For så vidt angår de administrative opgaver som pålægges AU Library i medfør af lovændringerne bemærker vi, at der vil være tale om et reelt administrativt merarbejde. Vi medgiver, at selve opgaven med at tilvejebringe en oversigt over hvilken informationer der stilles til rådighed for videreanvendelse ikke i sig selv er urimelig.

Men samtidig gør vi opmærksom på, at der for en organisation af vores størrelse, og med de mange forskellige aktiviteter som kan falde ind under lovens bestemmelser, kan være tale om en ikke ubetydelig intern administrativ opgave med at sikre ét samlet overblik over ressourcer, der stilles til rådighed i medfør af loven.

Hvorvidt denne administrative byrde kan omsættes til udgifter der kan dækkes via gebyrer i medfør af loven er pt. uklart, og under alle omstændigheder vil administrationsopgaven med at udarbejde ét samlet overblik over ressourcer der stilles til rådighed for videreanvendelse ikke i sig selv være værdiskabende for samfundet, hvorfor det med rimelighed kunne udelades af lovforslaget.

AU Library

Henrik Senfer

Funktionschef

Dato: 3. januar 2014

Direkte tlf.: +45 26885604
E-mail: hse@adm.au.dk

Web: au.dk/hse@adm.au.dk

Journal nr.:
Afs. CVR-nr.: 31119103
Reference: AUL

Side 1/3

Specifikke bemærkninger

Ad §4:

AU Library anser det for at være positivt, at loven fortsat giver mulighed for, at AU Library af egen drift kan stille kulturelle ressourcer til rådighed for videreanvendelse, da der er tale om et aktivitetsområde som allerede i flere forskellige sammenhænge har givet samfundet udvidet adgang til ressourcer, der ellers ikke ville være kendte, eller tilgængelige, uden for en snæver kreds af interessenter.

Ad §7:

Stk. 1: Formuleringen "Og såfremt det er muligt og hensigtsmæssigt i et åbent og maskinlæsbart format sammen med dokumenters og datasamlingers metadata, der begge så vidt muligt skal være i overensstemmelse med formelle åbne formater" forekommer uklar.

Det foreslås, at vilkårene er ens i begge led af bestemmelsen, således at der generelt arbejdes ud fra en bestemmelse, der bygger på formuleringen "så vidt muligt" frem for "hensigtsmæssig".

Stk. 2: Formuleringen "...hvis dette ville medføre et uforholdsmæssigt stort arbejde, der ikke kan klares som en simpel ekspeditionssag" anses for at være unødigt kompliceret.

Bestemmelsen kunne med fordel affattes i en kortere form – eks. " ...hvis dette ikke kan klares som en simpel ekspeditionssag".

Ad §8:

AU Library anser det for at være positivt, og centralt for en udgiftsneutral virkning af lovændringen, at der i lovforslaget åbnes mulighed for, at der i forbindelse med at stille informationer til rådighed for videreanvendelse kan opkræves gebyrer for det arbejde der medgår til at forberede/ekspedere materialer.

Ad §10:

For så vidt angår udvidelsen af mulighederne for at indgå aftaler om eneret i forbindelse med digitalisering af kulturelle ressourcer anser AU Library dette for at være en positivt ændring.

Det er givet, at der også i vores samlinger vil være kulturelle ressourcer hvor finansieringen af digitalisering, med fordel, eller udelukkende, kan realiseres i et partnerskab

med universitetseksterne interesser, og hvor finansieringen alene kan forventes at ske på under forudsætning af eneret for så vidt angår videreanvendelse inden for en periode svarende til de foreslåede rammer.

Side 3/3

I denne sammenhæng lægger AU Library også særligt vægt på, at digitaliseringen af kulturelle ressourcer, og navnlig en del af vore kulturelle ressourcer som har meget specifikke/begrænsede primære målgrupper, og dermed begrænsede muligheder for finansiering af digitaliseringsomkostningerne, med de nye muligheder kan forventes at få bedre muligheder for at nå ud til en større offentlighed.

I et generelt videnudvekslingsperspektiv er eneretsperioden derfor at foretrække frem for at de kulturelle ressourcer forbliver utilgængelige for en bredere kreds af potentielle interesser.

Med venlig hilsen

Henrik Senfer

Digitaliseringsstyrelsen
Landgreven 4
Postboks 2193
1017 København K

Sendt til: mwess@digst.dk og jm@jm.dk

3. januar 2014

Vedrørende høring over udkast til lov om ændring af lov om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer (PSI-loven)

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

Ved e-mail af 2. december har Digitaliseringsstyrelsen anmodet om Datatilsynets bemærkninger til ovennævnte lovforslag.

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-mail
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

I lovforslagets afsnit 3.5.3. og 3.6.3. er bl.a. anført, at forslaget ikke ændrer på reglerne om persondatabeskyttelse i persondataloven.¹ Datatilsynet lægger herefter til grund, at der med lovforslaget ikke tilsigtes nogen fravigelse af persondataloven, og at anvendelse af personoplysninger fortsat alene vil kunne ske, i det omfang dette er muligt efter persondataloven. Datatilsynet går endvidere ud fra, at lovforslaget ikke tilsigter at fravige anden lovgivning, som indeholder regler om beskyttelse af personoplysninger.

J.nr. 2013-112-0277
Sagsbehandler
Trine Cseh-Lessel
Direkte 3319 3219

Kopi af dette brev fremsendes til Justitsministeriets lovfdeling.

Med venlig hilsen

Trine Cseh-Lessel

¹ Lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger med senere ændringer.

Notat om høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer (PSI).

Indledningsvis skal det bemærkes, at Det Kongelige Bibliotek har en mangeårig tradition for at stille informationer gratis til rådighed for offentligheden, f.eks. illustrationer til forskellige udgivelser. PSI-lovgivningen regulerer de betingelser, som en offentlig myndighed kan stille i forbindelse med videreanvendelse af tilgængelige data og dokumenter, jf. indledningen til lovforslaget. Det Kongelige Bibliotek stiller ingen betingelser for brugen, men anmoder om, at det oplyses, at informationerne stammer fra Det Kongelige Biblioteks samlinger, både af hensyn til andre brugere, som måtte ønske at få adgang til tilsvarende informationer, og af hensyn til synliggørelsen af biblioteket. Det Kongelige Bibliotek lægger til grund, at denne service kan videreføres ved siden af PSI-loven, således at der ikke skal gives klagevejledning i disse situationer, jf. bemærkningerne til § 6a i lovforslaget om, at enhver afgørelse efter loven skal indeholde oplysning om klagemuligheder. Dette svarer i øvrigt til det forvaltningsretlige princip om, at der ikke skal gives klagevejledning, hvor en henvendelse imødekommes fuldt ud.

Biblioteket har endvidere gennem lang tid tilbudt at levere reproklart materiale m.v. vedrørende fotografier, illustrationer og andet materiale fra bibliotekets samlinger som indtægtsdækket virksomhed i overensstemmelse med reglerne herom, således at der ikke sker konkurrenceforvridning over for private eller offentlige konkurrenter. (Vejledning om prisfastsættelse, Økonomistyrelsen, maj 2006.) Kongelige Bibliotek lægger til grund, at denne service kan videreføres.

Eneretsaftaler.

Det er lykkedes Det Kongelige Bibliotek at indgå eneretsaftaler om digitalisering af kulturelle resurser. Vi finder, at det endelige direktiv og implementeringen heraf i dansk lovgivning er endt med et meget tilfredsstillende resultat, som fortsat gør det muligt at indgå aftaler med private partnere om digitalisering af dele af bibliotekets samlinger med henblik på at give offentligheden adgang til disse resurser efter udløbet af en vis eneretsperiode.

Det fremgår imidlertid af § 10, stk. 3, at aftaler om eneret skal være offentligt tilgængelige.

Det Kongelige Bibliotek er positivt over for så stor gennemsigtighed som muligt, men må påpege, at aftaler kan indeholde oplysninger om tekniske indretninger eller fremgangsmåder eller om drifts- eller forretningsforhold eller lignende af væsentlig økonomisk betydning for den private aftalepart. Indenfor forvaltningsretten anerkendes det, at forretningshemmeligheder i en vis udstrækning kan undtages fra offentlighed, jf. eksempelvis Hans Gammeltoft-Hansen m.fl., Forvaltningsret, 2. udgave, side 426.

Det Kongelige Bibliotek finder, at man ud fra tilsvarende principper bør kunne undtage forretningshemmeligheder i eneretsaftaler om digitalisering af kulturelle resurser. I modsat fald er der risiko for, at man ikke vil kunne indgå i sådanne Offentligt-Private Partnerskaber til skade for den ønskede indsats for digitalisering af kulturarven.

Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser.

Det anføres i lovforslagets punkt 4 om økonomiske og administrative konsekvenser:

For biblioteker, universitetsbiblioteker, museer og arkiver vurderes de administrative konsekvenser at være af beskeden karakter for så vidt angår kravet om offentliggørelse af en oversigt samt selve tilrådighedsstillelsen af dokumenter. Der kan være en vis arbejdsbyrde forbundet med rettigheds klarering i forbindelse med en anmodning om videreanvendelse. Eventuelle omkostninger forbundet med administrationen heraf vil kunne indregnes i de opkrævede gebyrer jf. lovforslagets gebyrbestemmelser.

Det Kongelige Bibliotek skal bemærke, at det er svært at vurdere omfanget af aktiviteter i henhold til PSI-loven, men skal pege på, at der må påregnes flere konsekvenser end dem, der nævnes i lovforslaget. Der vil eksempelvis være omkostninger, hvis en ansøger anmoder om et prisoverslag, men derefter afviser tilbuddet, eller hvis institutionen har udarbejdet et aftaletilbud vedrørende løbende videreanvendelse, jf. § 4, stk. 4 i den eksisterende PSI lov, og ansøgeren ikke ønsker at indgå aftalen. Disse omkostninger kan ikke væltes over på andre ansøgere.

Derimod vil der ikke være omkostninger forbundet med rettighedsklarering i forbindelse med en anmodning om videreanvendelse, idet lovforslaget ikke omfatter materiale, hvortil tredjemand besidder en immateriel rettighed, jf. § 2, stk. 2 i den eksisterende PSI lov. Det skal i øvrigt bemærkes, at rettighedsklareringer bør foregå direkte mellem rettighedshaverne eller deres organisationer og brugeren. Det Kongelige Bibliotek kan ikke påtage sig at forhandle på andres vegne og risikere at ifalde et ansvar, hvis brugeren ikke overholder indgåede aftaler. Derimod vil biblioteket gerne levere materiale til en ansøger, når denne måtte have indgået en aftale om brug af materialet.

Att.: Marie Wessel
Specialkonsulent
mwess@digst.dk

Danish ICT and Electronics Federation

Digitaliseringsstyrelsen
Landgreven 4, Postboks 2193
1017 København K

Høringsvar vedr. forslag til lov om ændring af lov om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer

DI støtter lovforslaget, som er med til at understøtte mulighederne for videreanvendelse af data og dokumentsamlinger til gavn for myndigheder, borgere og virksomheder.

Lovforslaget indeholder en udvidelse af anvendelsesområdet til at omfatte biblioteker, museer og arkiver. Endvidere indeholder lovforslaget bestemmelser om særlige regler for gebyrer og eneretsaftaler for det kulturelle område.

Forslaget giver hjemmel til at stille data til rådighed og en pligt til at svare på henvendelser vedr. adgang til datasæt. DI havde gerne set, at det var en pligt til at annoncere data, der stilles til rådighed. Det ville styrke såvel anvendelsen som gennemsigtigheden. DI finder det afgørende, at myndigheder iværksætter en indsats for at synliggøre de datasæt, de stiller til rådighed f.eks. på deres hjemmeside eller særlige portaler. DI anbefaler, at Digitaliseringsstyrelsen følger de initiativer, som myndighederne forventes at igangsætte med henblik på at synliggøre data.

Myndigheder kan med lovforslaget indgå eneretsaftaler vedrørende digitalisering af kulturelle ressourcer. Aftalerne kan som hovedregel ikke være længere end 10 år. DI finder det hensigtsmæssigt, at der gives mulighed for partnerskaber om digitalisering af kulturelle ressourcer. Det er afgørende, at it-driften af de digitale ressourcer konkurrenceudsættes og tilvejebringes i et samarbejde med private leverandører.

DI ønsker endvidere at pege på behovet for, at Digitaliseringsstyrelsen yder en vejledningsindsats overfor myndigheder om, hvordan de bedst sikrer videreanvendelse af dokumenter og datasamlinger. Det udgør et problem, når myndigheder ikke kan videreanvende et datasæt, som er tilvejebragt af private leverandører, som det f.eks. er tilfældet med datasæt vedrørende valg til Folketinget.

Endvidere finder DI det afgørende, at myndighedernes gebyrer for datasæt minimeres.

Med venlig hilsen

Mette Bjørn-Andersen
Chefkonsulent

Digitaliseringsstyrelsen
Att. Marie Wessel

HØRINGSSVAR VEDRØRENDE FORSLAG TIL ÆNDRING AF PSI-LOVEN

Statsbiblioteket takker for muligheden for at afgive høringssvar i forbindelse med forslag til ændring af PSI-loven.

PSI-direktivet gælder for de værker, som offentlige myndigheder er i besiddelse af, idet der dog er en række undtagelser, herunder blandt andet i forhold til "b) dokumenter, hvortil tredjemand besidder den intellektuelle ejendomsret" jf. PSI-direktivet artikel 1 nr. 2 b.

Tredjemand besidder de intellektuelle rettigheder til de fleste dokumenter på Statsbiblioteket. Der vil være to hovedtilfælde, hvor det ikke gælder:

1. Når Statsbiblioteket selv har produceret data, fx metadata og katalogdata,
2. Når tredjemands ophavsret er udløbet jf. de ældre værker, som Statsbiblioteket er i besiddelse af.

Forslag til PSI-loven § 2 (nyt) stk. 3 henviser til tilfælde, hvor "biblioteker, herunder universitetsbiblioteker, museer og arkiver besidder en immateriel rettighed."

Når det drejer sig om situation nr. 2, hvor ophavsretten til ældre værker er udløbet, så besidder Statsbiblioteket ikke de immaterielle rettigheder til værkerne, uanset at Statsbiblioteket er i besiddelse af værkerne. Med den foreslåede formulering af PSI-loven bliver der dermed muligvis et anden afgrænsning af lovens anvendelsesområde end i direktivet.

Selve udredningen af rettigheder og beregning af tilbud vil ofte være kompliceret og kan formentlig kun undtagelsesvis gennemføres inden for syv arbejdsdage jf. forslag til PSI-loven § 4 (nyt) stk. 5.

Hvis der er brug for en uddybning af ovenstående står vi gerne til rådighed.

Venlig hilsen

SVEND LARSEN
Direktør/Chief Executive

28/12-2013

Til:
Marie Wessel
Specialkonsulent
Digitaliseringsstyrelsen
mwess@digst.dk

Fra:
Open Knowledge Foundation Denmark

Høringssvar til forslag til lov om ændring af lov om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer

Open Knowledge Foundation Danmark (OKFN-DK) ønsker at fremme videreanvendelsen af den offentlige sektors informationer. OKFN-DK er overordnet set positivt indstillet overfor forslaget til ændringer af PSI-loven (Lov om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer).

Vi bifalder, at det med forslaget præciseres, at dokumenter og datasamlinger, som er omfattet af direktivet, kan videreanvendes til kommercielle og ikke-kommercielle formål.

PSI-direktivets anvendelsesområde.

Generelt ønsker vi så få undtagelser fra direktivets anvendelsesområde som muligt.

Vi anser det derfor for positivt, at det reviderede direktiv indeholder en udvidelse af anvendelsesområdet til at omfatte biblioteker, herunder universitetsbiblioteker, museer og arkiver.

Vi finder det uhensigtsmæssigt, at undtage kulturinstitutioner som f.eks. orkestre, operaer, balletter og teatre fra anvendelsesområdet. Da disse institutioners materiale ofte vil være omfattet af tredjemandsrettigheder og derfor under alle omstændigheder falder udenfor, burde det være så meget desto mere omkostningsfrit at inkludere dem i anvendelsesområdet.

Tilsvarende så vi gerne de øvrige undtagelser for lovens anvendelsesområde udfaset.

Bestemmelser vedr. eneretsaftaler

OKFN-DK ønsker ikke en udvidelse af adgangen til at indgå eneretsaftaler. Formålet med PSI-direktivet er, at den offentlige sektors informationer skal videreanvendes med henblik på at skabe værdi for samfundet. Indgåelse af eneretsaftaler strider direkte mod dette formål og den udvidede mulighed for eneretsaftaler er ikke ønskværdig. I de helt særlige tilfælde hvor en eneretsaftale alligevel indgås bør eneretsperioden begrænses mest muligt.

Det foreslås i lovforslaget, at gøre det muligt at indgå eneretsaftaler vedrørende digitalisering af kulturelle ressourcer på op til 10 år uden revurdering (med efterfølgende revurdering hvert 7. år.). OKFN-DK foreslår, at denne tilføjelse til PSI-loven slettes.

Åbne formater

OKFN-DK ønsker at fremme brugen af åbne filformater, åbne standarder og åbne data-licenser. I forslaget til ny §7 stk. 1, foreslår OKFN-DK at formuleringen:

"7. Når dokumenter og datasamlinger stilles til rådighed for videreanvendelse, skal offentlige myndigheder sikre, at disse er tilgængelige i alle allerede eksisterende sprogversioner og formater, herunder i elektroniske formater. Og såfremt det er muligt og hensigtsmæssigt i et åbent og maskinlæsbart format sammen med dokumenters og datasamlingers metadata, der begge så vidt muligt skal være i overensstemmelse med formelle åbne formater."

Ændres til:

"7. Når dokumenter og datasamlinger stilles til rådighed for videreanvendelse, skal offentlige myndigheder sikre, at disse er tilgængelige i alle allerede eksisterende sprogversioner og formater, herunder i elektroniske formater. Og såfremt det er muligt i et åbent og maskinlæsbart format sammen med dokumenters og datasamlingers metadata, der begge såfremt det er muligt skal være i overensstemmelse med formelle åbne formater."

Formuleringen om at åbne maskinlæsbare formater skal bruges, når det er "hensigtsmæssigt", udvander næsten fuldstændigt det ellers centrale krav, om at der anvendes åbne formater til udveksling af data. Formuleringen vil i vores øjne blive mere klar såfremt ordet "hensigtsmæssigt" udgår. Brug af åbne maskinlæsbare formater er væsentlig i forhold til at opnå direktivets formål om at videreanvende den offentlige sektors informationer til gavn for samfundet.

Formuleringen om at data "så vidt muligt" skal udveksles i formelt åbent format kunne med fordel præciseres til "såfremt det er muligt", for at understrege vigtigheden i at data videregives i en form, der gør den videreanvendelig i tråd med direktivets formål.

Med venlig hilsen

Ove Larsen, Christian Villum og Niels Erik Kaaber Rasmussen
på vegne af Open Knowledge Foundation Danmark

Open Knowledge Foundation Danmark (OKFN-DK) er del af et globalt netværk med lokal grupper i mere end 35 lande, der alle arbejder for at udbrede åben viden. Åben viden er et bredt begreb, der omfatter administrativ og offentlig information; musik, film og bøger; videnskabelig, historisk, geografisk og anden data.

Læs mere om OKFN-DK på <http://dk.okfn.org>

Vi kan kontaktes på email: ovelarsen@gmail.com, christian.villum@okfn.org og niels@buhlasmussen.eu.